

โครงการ โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหนองโกวิท ตำบลเขาสามลึบ

ลักษณะโครงการ เป็นโครงการริเริ่ม

แผนงาน ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจพอเพียง การอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สนองกลยุทธ์ แนวทางที่ ๔.๑ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านการเกษตรและพลังงานทดแทน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลึบ

ระยะเวลาดำเนินการ เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๘

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองเป็นไปอย่างรวดเร็ว การพัฒนาความเจริญด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมโดยภาพรวม เป็นสังคมวัตถุนิยม เน้นการตอบสนองความต้องการทางด้านวัตถุ และเงิน เป็นหลัก ขาดการพัฒนาทางด้านจิตใจ ให้ความรู้เท่าทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ข้างต้น ความเห็นแก่ตัวจึงมากขึ้นในสังคม การรวมกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกันเริ่มลดน้อยลง หวังพึ่งพิงผู้อื่นจนลืมพัฒนาตนเอง ทำให้ขาดหลักการพึ่งตนเอง สถานการณ์การพัฒนาปัจจุบันจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการพัฒนาตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานให้กับสังคมไทย จำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง ให้เห็นและปฏิบัติได้ผลจริง อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อเป็นการฟื้นฟูคุณธรรม จริยธรรม หรือภูมิปัญญาที่เคยมีอยู่คู่สังคมไทยให้กลับคืนมา เป็นสังคมชุมชนที่มีความอบอุ่น เอื้ออาทรและพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนในที่สุด

ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม ทั้งในแง่มุมมองของเศรษฐกิจ มีการอพยพแรงงานของการเกษตรเข้าสู่แรงงานด้านอุตสาหกรรม มีการผลิตสินค้าบริการมีการพึ่งพาวัตถุนอกเพิ่มมากขึ้น มีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เปลี่ยนจากที่เคยพึ่งพาธรรมชาติ จากการเกษตรพออยู่พอกินแบบผสมผสาน เป็นเกษตรเชิงเดี่ยวผลิตเพื่อจำหน่าย อาศัยปัจจัยภายนอกเป็นปัจจัยการผลิตมีการใช้ปุ๋ย และสารเคมีเพิ่มมากขึ้น ขาดการพึ่งพาตนเองเหมือนในอดีต ดังนั้น แนวคิดพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานไว้เป็นที่พึ่งที่ปฏิบัติสำหรับพสกนิกร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องส่งเสริม ให้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม

บ้านหนองโกวิท หมู่ที่ ๗ ตำบลเขาสามลึบ เป็นพื้นที่ที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ขึ้นชื่อของตำบลเขาสามลึบ และมีการใช้วิถีชีวิตแบบพอเพียงที่นำศึกษาเรียนรู้ แต่ยังไม่มีการขับเคลื่อนรวมเป็นศูนย์เพื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหนองโกวิท ตำบลเขาสามลึบ จึงเกิดขึ้นจากนโยบายที่ปรารถนาจะพัฒนาพื้นที่ให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน ซึ่งความยั่งยืนจะเน้นการพัฒนาที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาโดยอาศัยและพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติอย่างเกื้อกูลต่อกันและทำให้เกิดความสมดุล ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาที่ตำบลเขาสามลึบได้ยึดถือเน้นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่มาโดยตลอด ซึ่งนับได้ว่าเมื่อจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหนองโกวิท ตำบลเขาสามลึบ จะได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายภาครัฐ และเอกชน ด้วยดีในระดับหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลึบ จึงตั้งใจมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนกิจกรรมทางการเกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้พื้นที่ศูนย์ให้เกิดการเรียนรู้สำหรับประชาชน ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้เห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลึบ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหนองโกวิท ตำบลเขาสามลึบ ขึ้น เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนที่มีหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานการเรียนรู้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาพื้นที่และจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนทางด้านเกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานการเรียนรู้

๒.๒ เพื่อพัฒนาและสร้างเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานการเรียนรู้

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน ภายใต้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

๒.๔ ส่งเสริมให้เกิดครัวเรือนเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นในพื้นที่ตำบลเขาสามสิบ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรเครือข่ายที่อยู่ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่

๓. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ : ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหนองโกวิท หมู่ที่ ๗ ตำบลเขาสามสิบ

เชิงคุณภาพ : ประชาชนได้รับการบริการ ได้รับการเรียนรู้ ทางด้านเกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายใต้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน โดยการสร้างกลไกเชิงกระบวนการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ครอบคลุม ๔ ด้าน ได้แก่

๑. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับชุมชนและประชาชนของตำบลเขาสามสิบ และขยายสู่ภาคีเครือข่ายและสังคมวงกว้างในรูปศูนย์กลางการเรียนรู้ชุมชนพึ่งตนเอง

๒. พัฒนาแนวคิดของความรู้เศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหนองโกวิท ตำบลเขาสามสิบ เป็นเวทีกลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Community of practice) เพื่อ ส่งเคราะห์ องค์ความรู้ ถอดบทเรียน และถ่ายทอดประสบการณ์ร่วมกัน ทั้งกลุ่มภาคีเครือข่ายภายในเขตพื้นที่ตำบลเขาสามสิบ และใช้ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าวเป็นฐาน (Node) เชื่อมโยงเครือข่ายนอกพื้นที่

๓. พัฒนาระบบการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ให้เข้าไปอยู่ในวิถีการผลิต คือ วิถีคุณธรรม จากแนวคิดสู่การปฏิบัติของประชาชน โรงเรียนและชุมชนในเขตพื้นที่ตำบลเขาสามสิบ ๘ ประการ ดังนี้

- ๑.) การรู้จักใช้จ่ายของตนเอง
- ๒.) รู้จักการออม กลไกลลดความเสี่ยง
- ๓.) รู้จักประหยัด
- ๔.) พึ่งตนเองได้
- ๕.) ช่วยเหลือสังคม
- ๖.) สร้างความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๗.) สืบสานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๘.) ส่งเสริมพระพุทธศาสนา

๔. การประยุกต์ใช้ในระดับชุมชน แนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ใช้ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหนองโกวิท ตำบลเขาสามสิบ เป็นฐานปฏิบัติการประสานงานเพื่อการขับเคลื่อนลงสู่ชุมชนอื่นในพื้นที่ตำบลเขาสามสิบ

- ๑.) การเชื่อมโยงเครือข่าย
- ๒.) ชุมชนพอเพียง

๔. วิธีดำเนินการ

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑.	สำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตำบลเขาสามสืบ	เดือนตุลาคม ๒๕๕๗	สำนักปลัด	
๒.	จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจและความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ที่จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน			
๓.	เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ	เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗	สำนักปลัด	
๔.	แต่งตั้งเจ้าหน้าที่และมอบหมายความรับผิดชอบ			
๕.	ประชาสัมพันธ์โครงการ			
๖.	ดำเนินการตามกิจกรรม/โครงการ ๑. กิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ ๑) กิจกรรมด้านการลดต้นทุนการผลิต - การทำปุ๋ยหมัก - ปลูกพืชหมุนเวียน - การปลูกพืชผักสมุนไพร - การเพาะพันธุ์กล้าไม้ ๒) กิจกรรมด้านการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและการพึ่งตนเอง - การเพาะเห็ด - การเลี้ยงปลา - การเลี้ยงกบ - พืชผักสวนครัว - การเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ๓) กิจกรรมด้านการบริหารการพัฒนา - อบรมกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ - สำรวจปราชญ์และผู้นำเกษตรกรผู้สนใจเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่ - จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่ - การรวบรวมภูมิปัญญาเกษตรกรอินทรีย์และหมอบ้าน - การผลิตสื่อ VCD ของศูนย์การเรียนรู้/สารคดี/จดหมายข่าว - สร้างเกษตรกรเครือข่ายมาทำกิจกรรมในพื้นที่ของศูนย์	เดือนธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป	สำนักปลัด	เป็นโครงการต่อเนื่องดำเนินการต่อไป ใน ปีงบประมาณต่อไป

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างเกษตรกรที่มีความพร้อม ๑ ครัวเรือน ให้เป็นครัวเรือนตัวอย่าง เศรษฐกิจพอเพียงโดยแบ่งพื้นที่ให้ทำกัน - พัฒนาความรู้และทักษะบุคลากร ที่ทำงานในศูนย์ ให้มีความชำนาญและ ถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ - ดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ภายใต้ โครงสร้างการดำเนินงานของศูนย์ - สร้างเครือข่ายในรูปแบบสมาชิกศูนย์ ให้เชื่อมกับเกษตรกรในพื้นที่ โดยแบ่ง พื้นที่ให้ผลิตผักอินทรีย์ - เชื่อมหลักสูตรการเรียนการสอน เกี่ยวกับเกษตรกรอินทรีย์ วิธีพอเพียง ร่วมกับโรงเรียนในพื้นที่ - ร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายใน การจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง <p>๔) กิจกรรมด้านการตลาดและการแปรรูปผลผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น - ส่งเสริมให้มีกิจกรรมด้าน การตลาดของสมาชิกและเครือข่าย - จัดให้มีอาคารสถานที่ในการ จำหน่ายผลผลิตของศูนย์ฯ และสมาชิก - จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ ในการแปรรูปผลผลิต - ส่งเสริมการจัดกิจกรรมตลาดนัด ส่งเสริมสุขภาพหรือตลาดทางเลือกที่ เป็นธรรมสำหรับผู้บริโภค 	<p>เดือนธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป</p>	<p>สำนักปลัด</p>	<p>เป็นโครงการ ต่อเนื่อง ดำเนินการต่อ ใน ปีงบประมาณ ต่อไป</p>
๗.	<p>สรุปการดำเนินโครงการพร้อมทั้ง รายงานผลผู้บังคับบัญชาทราบ</p>	<p>เดือนกันยายน ๒๕๕๘</p>		

๕. สถานที่

ณ บ้านหนองโกวิท หมู่ที่ ๗ ตำบลเขาสามลือ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสระแก้ว

๖. งบประมาณ

๖.๑ งบประมาณตามข้อบัญญัติรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๘ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งค่าใช้จ่ายดังนี้

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
๑	ค่าป้ายโครงการ จำนวน ๑ ป้าย ป้ายละ ๖๐๐ บาท	๖๐๐	อบต.เขาสามลึบ
๒	ค่าอาหารมื้อกลางวัน จำนวน ๔ วัน มื้อละ ๔๐ คน คนละ ๖๐ บาท	๙,๖๐๐	อบต.เขาสามลึบ
๓	ค่าอาหารว่าง จำนวน ๔๐ คน คนละ ๘ มื้อ มื้อละ ๒๕ บาท	๘,๐๐๐	อบต.เขาสามลึบ
๔	ค่าวิทยากร จำนวน ๔ วัน วันละ ๖ ชั่วโมง ชั่วโมงละ ๖๐๐ บาท	๑๔,๔๐๐	อบต.เขาสามลึบ
๕	ค่าจัดเตรียมสถานที่ในการฝึกอบรม	๒,๐๐๐	อบต.เขาสามลึบ
๖	ค่าวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการฝึกอบรม ๔ กิจกรรม <u>๑ กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องการปลูกพืชผักสมุนไพร</u> เช่น ตัวอย่างต้นพันธุ์พืชผักสมุนไพรต่างๆ, เมล็ดพันธุ์พืชผักสมุนไพรต่างๆ, ถังพลาสติกสำหรับเพาะปลูกพืช, ถาดเพาะกล้า, ดินปลูกต้นไม้, ดินเพาะกล้า, ฟางข้าว <u>๒ กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องการการผลิตปุ๋ยหมัก</u> เช่น เศษผลไม้หรือเศษผัก, แกลบดิบ, รำละเอียด, มูลสัตว์, มูลค่างคาว, เปลือกไข่, กากมันสำปะหลัง, กากที่เหลือจากการหมักน้ำหมักชีวภาพ, หัวเชื้อจุลินทรีย์ และกากน้ำตาล <u>๓ กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงเห็ดต่างๆ</u> เช่น มันฝรั่ง, น้ำตาลเชิงเดี่ยว, วัช, น้ำสะอาด, เมล็ดข้าวฟ่าง, ขวดแบน, ไข่เลื่อย, รำละเอียด, ดิเกลือ, ปูนขาว, ถังอัดก้อนเชื้อเห็ด, คอขวด <u>๔ กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงปลาและเลี้ยงกบ</u> เช่น ตาข่ายเลี้ยงปลา, เชือก, ถัง ๒๐๐ ลิตร, เข็มเย็บกระชัง, ไม้ยูคาลิปตัส, ลวด, ตะปู, ฝาใบสำหรับทำบ่อกบ, ตาข่ายเขียว, ลูกกบและลูกปลาต่างๆ	๑๕,๔๐๐	อบต.เขาสามลึบ
	รวม	๕๐,๐๐๐	

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้ตามที่ได้จ่ายจริง

๗. การติดตามและประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัด
๑. ร้อยละ ๘๐ ของประชาชนในเขตพื้นที่บ้านหนองโกวิท หมู่ที่ ๗ ได้เรียนรู้และนำมาปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวัน	๑. จำนวนสมาชิกของศูนย์ ๒. การประกวดแข่งขัน	- ทะเบียนสมาชิก - การประกวดแข่งขัน
๒. ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหนองโกวิท ตำบลเขาสามลึบ ได้รับรางวัลเป็นศูนย์เรียนรู้ดีเด่น	๑. ความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน	- หน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุน

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนในพื้นที่ตำบลเขาสามสืบมีศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนทางด้านเกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ ตลอดจนมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

๘. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ

(นายดำรง มะลิวัลย์)

หัวหน้าสำนักงานปลัด

๙. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ

(นางจิราพร ลีละศาสตร์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสืบ

๑๐. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ

(นายจรูญ ขำสุขเลิศ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสืบ